

150 jaar tram in Gent

TRAMFEEST 150 JAAR TRAM GENT

Erfgoedkoepel META vzw, De Lijn, stad Gent en Erfgoedvereniging ETG vzw vieren 150 jaar tram in Gent met een uniek Tramfeest op zondag 19 mei 2024. Die dag trekt een parade door de stad met maar liefst anderhalve eeuw authentieke tramgeschiedenis. De Korenmarkt is de centrale evenementlocatie.

150 JAAR TRAM

De eerste paardentram in Gent werd ingehuldigd op 24 mei 1874 en reed van Gent Zuid naar de Dampoort via het Van Arteveldeplein (nu: Sint-Annaplein), de Keizer Karelstraat, de Vlasmarkt, de Steendam en de Dampoortstraat. Minder dan twee maanden na de eerste rit werd de tweede lijn ingehuldigd (van de Statiesstraat naar

de Koophandelsplaats) en in september 1874 werd de lijn van de Korenmarkt naar de Kortrijksepoort in gebruik genomen. Later in datzelfde jaar werd ook de lijn tussen de Korenmarkt en Sint-Jacobs opgeleverd, in 1875 werd de lijn van de Korenmarkt naar de Brugsepoort en naar de Muide in dienst gesteld en het netwerk werd voltooid in 1877 met de lijn tussen het Sint-Annaplein en de Brugsepoort.

Er waren toen nog geen elektrisch aangedreven trams, en ook van vervoermaatschappij De Lijn was nog geen sprake.

Uiteraard heeft de tram in die anderhalve eeuw een stevige evolutie doorgemaakt. Eind 19de eeuw was de rol van het paard al uitgespeeld. Om de trams sneller, goedkoper en betrouwbaarder te maken, werd er gekozen voor elektrisch aangedreven trams. In 1898 kreeg de stad een eigen trambedrijf met de Franstalige naam Tramways Electriques de Gent (TEG). In 1913 ging de Wereldexpo door in Gent en er kwamen hiervoor 36 nieuwe trams die voor die tijd bijzonder luxueus waren afgewerkt.

De Eerste en de Tweede Wereldoorlog, en ook de opkomst van de auto en de bus, zetten het succes van de tram geruime tijd onder druk. Tot in de naoorlogse periode een Amerikaanse uitvinding de tram opnieuw tot een succesverhaal maakte: de introductie van de PCC. Dit snelle, stijlvolle en comfortabele tramstel viel enorm in de smaak, en de tram kende sindsdien een stevige revival. De MIVG plaatste in 1969 een eerste bestelling van wat later een vloot van 54 PCC-trams zou worden: deze nieuwe tramstellen werden in 1971 geleverd en ingezet op lijnen 1 en 4. In 1991 ging de MIVG op in de Vlaamse Vervoermaatschappij, beter bekend als De Lijn.

De Lijn introduceerde verschillende generaties comfortabele lagevloertrams, met de Albatros als recentste voorbeeld.

PROGRAMMA

Op zaterdag **18 mei 2024** wordt Gent al doorkruist door historische erfgoedtrams met het station Sint-Pieters als centraal punt. Je kan kiezen tussen een rondje centrum (Sint-Pieters – Bijloke – Koophandelspein – Sint-Pieters), een rit naar Zwijnaarde of naar Moscou.

Het echte tramfeest vindt plaats op zondag **19 mei 2024**. Er is een tramparade en publieksritten met historische trams, evenals allerlei randanimatie. De Korenmarkt vormt de centrale feestlocatie.

Tramparade

(10.30 – 11.15 uur)

Een twintigtal historische en recentere trams – samen goed voor 150 jaar tramgeschiedenis – rijden in een optocht van de Lange Steenstraat naar het Duivelsteen.

- Traject: Lange Steenstraat – Geldmunt – Kleine Vismarkt – Groentenmarkt – Kortemunt – Korenmarkt – Cataloniëstraat – Emile Braunplein – Sint-Baafsplein - Limburgstraat.
- De trams zijn op dat moment niet publiek toegankelijk.

Tramexpo

(12-18 uur)

Opstelling van historische trams in de omgeving van de Korenmarkt. Op de Korenmarkt zal ook de pas gerestaureerde bovenleidingswagen uit 1920-1922 te bewonderen zijn.

Gelegenheid om de trams te bezichtigen.

Publieksritten met elektrische- en dieseltram

(12-17.30 uur)

Ritten met historische trams door het centrum van Gent (tussen Sint-Niklaasstraat en Sint-Pietersstation).

- Tickets verkrijgbaar aan de verkoopstand op de Korenmarkt en aan het Sint-Pietersstation

- Ritten vertrekken elke 15 minuten; ritduur volledig traject: ± 45 minuten

Paardentram (12-17.30 uur)

Ritten met een historische paardentram door het centrum van Gent (tussen Sint-Niklaasstraat en Lange Steenstraat).

- Tickets verkrijgbaar aan de verkoopstand op de Korenmarkt
- Ritten vertrekken ± elke 40 minuten; ritduur volledig traject: ± 30 minuten

Animatie (11.30 -17.30 uur)

Korenmarkt:

- infostands erfgoedvereniging META, Gentspoort en De Lijn
- kinderanimatie, eet- en drinkstands

BLIKVANGERS

Hier kunt u een kijkje nemen in de geschiedenis van de trams in Antwerpen en Gent

Trams zijn heuse stadsiconen die zich door de jaren heen grondig hebben ontwikkeld en mee het stadszicht hebben bepaald. De meeste historische trams verlaten slechts zelden of nooit het museum. Maar voor het Gentse Tramfeest worden er uiteraard uitzonderingen gemaakt. Tramkenners mogen zich alvast verheugen op enkele unieke pareltjes en regelrechte klassebakken; trams waarvan de charme, authentieke uitstraling, bijzondere geschiedenis en indrukwekkende prestaties ook een groot publiek zullen weten te bekoren.

Onder meer een heuse **paardentram** én een **stoomtram** laten zich op 19 mei in volle glorie bewonderen én uitproberen!

Eveneens niet te missen zijn de drie-assers die typisch waren voor Gent en gedurende meer dan 40 jaar het stadsbeeld hebben bepaald.

Naast de stadstrams zullen ook enkele trams van het voormalig streektrambedrijf NMVB aanwezig zijn. Deze reden op tramlijnen naar Evergem, Wetteren, Nevele, Zomergem, maar ook veel verder, zelfs tot in Geraardsbergen.

Alle trams die op 19 mei deelnemen aan het Tramfeest zijn, samen met hun specifieke kenmerken, te vinden op www.150jaartram.be.

PRAKTISCH

Tickets

De meeste activiteiten van het Tramfeest zijn gratis: de straat- en kinderaanimatorie, het bezoek aan de trams uit de tramexpo. Enkel de publieksritten zijn betalend.

Tickets voor de publieksritten kan je kopen aan de halte van Gent Sint-Pieters en op de eventsite op de Korenmarkt.

Op zaterdag kan je tickets kopen aan de halte van Gent Sint-Pieters en op de voertuigen.

	Zaterdag	Zondag
Dagticket	€ 20	€ 25
Enkele rit	€ 5	€ 5
Rit heen en terug		€ 10

	Zaterdag	Zondag
Paardentram		€ 8

Via dit ticket ontvang je ook korting op het toegangsticket van het Industriemuseum tot en met 1 september.

Opgelet:

- De tickets voor het Tramfeest zijn enkel geldig op zondag 19 mei 2024 op de ritten met historische trams in Gent. Niet geldig op het vaste aanbod van De Lijn.
- Vervoerbewijzen van De Lijn zijn niet geldig op de reizigersritten van het Tramfeest.

Waarop moet ik letten als ik meerijd?

- De reizigers worden erop gewezen dat ze plaats nemen op een erfgoedtram die bijzondere zorg vergt.
- De toegang tot en afstap van de voertuigen wordt geregeld door de trambestuurder, de begeleider en de halteverantwoordelijke.
- Het aantal plaatsen is beperkt tot 20 of 30, afhankelijk van het tramtype.
- Kinderen jonger dan 12 jaar mogen enkel mee onder begeleiding van een volwassene.
- Een ticket geeft geen recht op een gewaarborgde zitplaats.

- De huisregels van De Lijn zijn van toepassing op de historische trams.

Hoe geraak ik aan de Korenmarkt?

- **Met het openbaar vervoer uiteraard.**
[Check de routeplanner van De Lijn.](#)
- **Met de fiets**
Je vindt verschillende fietsstallingen in het centrum van Gent.
- **Met de auto**
Kom je met de auto naar Gent? Hou er dan rekening mee dat de hele Gentse binnenstad een lage-emissiezone is. Voertuigen die te veel roet en fijnstof uitstoten, mogen de lage-emissiezone niet inrijden.

Meer informatie over de lage-emissiezone in Gent vind je op <https://stad.gent/nl/mobiliteit-openbare-werken/lage-emissiezone>

Meer informatie over de parkeermogelijkheden in Gent vind je op: <https://stad.gent/nl/mobiliteit-openbare-werken/mobiliteit-openbare-werken/parkings-gent>

Andere activiteiten in het kader van 150 jaar tram in Gent

- [Tentoonstelling 150 jaar tram Gent in het Industriemuseum](#)
De tijdelijke expo '150 jaar tram Gent' vertelt het verhaal van de trams in Gent en maakt de

impact duidelijk van de komst van tramlijnen op de bevolking. Je maakt kennis met de evolutie van de tramrijtuigen en het boordpersoneel, ontdekt sporen van verdwenen lijnen in de stad en hoe de tramwereld er achter de schermen uitziet.

Open van 17 mei tot 1 september 2024.

- Boek '150 jaar tram Gent: sporen door de tijd'
Met dit boek stap je aan boord voor een historische reis door 150 jaar tramgeschiedenis in Gent. Aan de hand van nooit eerder gepubliceerde foto's, kaarten, anekdotes en de meest markante mijlpalen ontdek je het onweerstaanbare verhaal over anderhalve eeuw trams in de stad.
Te koop in de verkoopsstand van Uitgeverij Snoeck of in de betere boekhandel.
- Erfgoedwandelingen rond de Gentse tram
In de erfgoedapp vind je drie tramwandelingen in het Gentse. Via historische foto's en zichtbare sporen in het straatbeeld komt de tram uit het verleden terug tot leven.
Deze wandelingen zijn terug te vinden in de erfgoedapp die je kunt downloaden in de Playstore of Appstore.

ORGANISATIE

Alle activiteiten in het kader van 150 jaar tram in Gent worden georganiseerd door én voor tramliefhebbers.

Initiatiefnemers:

META vzw: Mobiliteitserfgoed Tram en Autobus. META vzw heeft als doel de rijke geschiedenis en het bijhorende erfgoed van het openbaar stads- en streekvervoer in stand te houden, te beheren en te presenteren aan het grote publiek. META vzw is tevens de erfgoedkoepel van De Lijn. META vzw kan daarbij rekenen op de steun van zeven lidverenigingen. Deze verenigingen bestaan volledig uit vrijwillige tram- en busliefhebbers die zich inzetten voor het actieve behoud van het tram- en buserfgoed in Vlaanderen, wat resulteert in een mooie en representatieve collectie van zo'n 200 trams en bussen in Vlaanderen.

Erfgoedvereniging ETG vzw: ETG verwijst naar de Elektrische Tramwegen van Gent, de Gentse trammaatschappij die in 1898 werd opgericht en voorganger was van de MIVG die in 1961 het daglicht zag en in 1991 opging in De Lijn. De erfgoedvrijwilligers van vzw ETG (Erfgoed tram en bus Gent en Oost-Vlaanderen) houden zich vol passie bezig met het publiceren, digitaliseren en inventariseren van tramerfgoed. Daarnaast organiseren ze ook lezingen, erfgoeduitstappen en historische ritten waarvan de kersttram tijdens de nieuwjaarsperiode het bekendst is. Verschillende Gentse erfgoedtrams vinden onderdak bij andere erfgoedverenigingen zoals TTO-Noordzee (De Panne en Knokke), Vlaams Tram- en Autobusmuseum (Antwerpen Berchem) en Nostalbus (Lochristi).

INFO & CONTACT

www.150jaartram.be

info@150jaartram.be